# Revolta dels vinhairons - vinyataires

Autor:
Data de publicació: 17-04-2021

**La Revolta dels viticultors Llenguadoc va ser un moviment de masses el 1907 al Llenguadoc i als Pirineus Orientals de França que va ser reprimit pel govern de Georges Clemenceau. Va ser causat per una greu crisi en l'elaboració del vi a principis del segle XX. El moviment també va ser anomenat la "revolta dels paupers" del Midi. Va estar marcat per la fraternització del regiment d'infanteria de la línia 17 amb els manifestants a Béziers.**

Anar a la navegacióAnar a la cerca

Revolta dels viticultors del Llenguadoc

Reunió d'enòlegs a càrrec d'Ernest Ferroul, alcalde de Narbona, i Marcelin Albert

Nom natiu
Révolte des vignerons du Languedoc

Data
11 de març – 22 de setembre de 1907

Ubicació
Midi de França

També coneguda com a
Révolte des gueux du Midi

Tipus
Revolta camperola

Causa
Caiguda dels preus del vi

Motiu
Eliminar la competència deslleial

Organitzat per
Marcelin Albert

Resultat
Demandes satisfetes per les lleis revisades

Morts
7 morts (19-20 de juny de 1907)

La Revolta dels viticultors Llenguadoc va ser un moviment de masses el 1907 al Llenguadoc i als Pirineus Orientals de França que va ser reprimit pel govern de Georges Clemenceau. Va ser causat per una greu crisi en l'elaboració del vi a principis del segle XX. El moviment també va ser anomenat la "revolta dels paupers" del Midi. Va estar marcat per la fraternització del regiment d'infanteria de la línia 17 amb els manifestants a Béziers.

Contingut

Vinyes de Llenguadoc abans de la crisi de 1907
Viticultura massiva

L'Assommoir de Père Colombe, edició de l'Assommoir de 1906 d'Émile Zola

Elaboració de vins a Llenguadoc desenvolupada al segle XVIII amb la construcció del port de Sète i la finalització del Canal du Midi. El vi, per al qual s'havien millorat les tècniques de conservació, es podia transportar a nous mercats. Les vinyes es van ampliar i la vigília de la Revolució Francesa aproximadament la meitat de la terra al voltant de Béziers estava coberta de vinyes. [1]

El 1853 les línies ferroviàries van començar a servir al Llenguadoc, que va obrir nous mercats a la viticultura regional, particularment al nord del país i les seves regions industrials. Els majors consumidors van ser els treballadors, gran part del sou dels quals es va dedicar a la compra de vi. [1] La Tercera República Francesa per llei del 17 de juliol de 1880 va facilitar l'obertura massiva de llocs per beure. Es trobaven principalment als districtes obrers de les grans ciutats, amb una mitjana de tres punts de venda per a cinc edificis. El consum de vi i alcohol es va disparar. Les begudes que es venien en aquests llocs sota el nom de vi eren d'una qualitat extremadament pobra i sovint no eren vi. El dany va ser tal que en la dècada de 1890 va néixer un moviment antialcohòlic, sindicalista i socialista. [3]

Mig segle catastròfic

Fil·loxera, Insecte avorrit: gravat d'època

El 1856 el Moniteur vinicole,l'òrgan de premsa dels comerciants de vi parisencs Entrepôts de Bercy, va publicar una "Classificació dels departaments de viticultura per ordre d'importància en l'extensió de les vinyes i la qualitat dels productes". Excepte Bordeus, Borgonya i Xampanya,la ignorància era total. Gairebé tots els vins de França van ser ignorats pel comerç parisenc i els grans llocs per beure. Per pal·liar aquest desconeixement, Achille Larive, directora del diari, llança una "crida als propietaris de vins desconeguts". El 10 de setembre de 1856 va publicar els resultats de la seva investigació. [4] En el següent número, un lector va assenyalar que els vins dels petits propietaris eren ignorats. [5]

A la segona meitat del segle XIX la viticultura francesa també es va enfrontar a diverses crisis: el míldiu polvorí,que es va estendre al voltant de 1850 atacant les fulles de la vinya i el fruit, després la fil·loxera el 1863 i a finals del segle XIX el míldiu baix,un altre fong que s'adhereix a la part posterior de les fulles. Produeix capes greixoses a la superfície de la fulla que fan que caiguin d'hora i debilitin la vinya. Gràcies a la barreja de Bordeus,un compost de sulfat de coure (II) i calç enfonsada,i la introducció de plantes americanes utilitzades com a portaempelts naturalment resistents a la fil·loxera, les vinyes es recuperen completament. [6]

Le Monde illustré n° 674, 1870, l'administració aboca vins falsos confiscats als Entrepôts de París al Sena

Això no va acabar amb la fabricació de vins falsos. A Le Monde illustré del 12 de març de 1870 un article de Leo de Bernard denunciava el vi falsificat, "petit bordeus ... fet a Bercy, on el servei de degustació sempre té els ulls oberts i el nas. Els envasos d'aquesta barreja, fets d'ingredients desconeguts, es confisquen i es col·loquen en una cèl·lula especial. La seva detenció no dura gaire perquè no hi ha dubte de la seva culpabilitat. El dia de l'execució, els barrils condemnats són portats al banc del quai d'Austerlitz. Un comissari de policia s'assegura que es faci justícia. Quan es dóna el senyal al botxí de les altes obres higièniques s'obren els flancs de la víctima, i des de la ferida profunda un gran flux negre s'escapa al Sena el to del qual recorda vagament logwood, litharge i altres drogues nocives." [7]

Mentre que a tot arreu, especialment al nord-oest, la zona plantada de vinyes estava disminuint, va augmentar en els departaments d'Aude, Gard, Hérault i Pyrénées-Orientales. [8] Aquests quatre van proporcionar el 40% de la producció de vi francès, arribant a gairebé el 45% a la primera meitat del segle XX. [9] La producció a l'Alta Llenguadoc va créixer ràpidament, particularment en els Biterrois i Béziers,autoproclamats "Capital Mundial del Vi". Es van fer grans fortunes. Els grans terratinents de la indústria, les finances o les professions liberals tenien vastes finques de diverses desenes d'hectàrees.

Els vins manipulats van aparèixer al mercat per fer front a la competència estrangera. Els estafadors exposats no van ser castigats. El 1892 els enòlegs del Sud van exigir la supressió oficial del sucre i el restabliment dels deures duaners. [10] Però el mercat va continuar sent subministrat en part per vins elaborats amb raïm sec importat, vins diluïts amb aigua, vins chaptalitzats i fins i tot "vins" elaborats sense raïm. No obstant això, tot i que els viticultors van donar gran protagonisme a aquesta competència deslleial, no va representar més del 5% del mercat. [11]

El 12 de desembre de 1893 es va celebrar una manifestació a Montpelier i va circular una petició que recollia milers de signatures contràries al frau i als vins falsificats. Les primeres convocatòries de vaga fiscal es van posar en marxa amb el suport de representants electes que amenaçaven amb renunciar als seus mandats. El govern radical s'hi va oposar amb l'argument que la crisi del vi va ser causada per la sobreproducció de vi al Sud. [12]

Cooperació vitivinícola, símbol del Midi Negre

A Maraussan els enòlegs reben els representants de les cooperatives de consum, els seus clients, davant del celler comú

A principis del segle XX la idea d'una unió d'enòlegs per millorar les vendes dels vins d'Hérault va créixer en algunes comunes del Biterrois. Els dos primers a crear una cooperativa per vendre els seus vins sense intermediaris van ser Maraussan i Mudaison el 1901. [13] La cooperativa de vendes Maraussan va ser creada el 23 de desembre de 1901 per 128 enòlegs. [14] La iniciativa va resultar efectiva i va ser copiada per Marseillan (1903), Siran (1907) i després Marsillargues i Frontignan (1910). [13]

El 1905, la cooperativa Maraussan va ser la primera a muntar una operació conjunta d'elaboració del vi mitjançant la construcció d'un edifici amb aquesta finalitat. Elie Cathala, destil·lador acostumat als canals de distribució, i Maurice Blayac, president de la unió agrícola i de crèdit mutu, van ser fonamentals per aconseguir aquest objectiu. La combinació del control sobre la producció de raïm i l'elaboració del vi va permetre oferir una gamma de vins a preus diversos segons la qualitat. [13]

Jean Jaurès va venir a saludar la iniciativa in situ. [13] L'1 de maig de 1905, durant la seva visita als nous edificis, el líder socialista va explicar que els camperols havien d'unir-se en lloc de negar-se a ajudar-se mútuament, utilitzant aquesta al·legoria: "En una vinya, contràriament i boja, els raïms deien que no volien anar amb els seus germans que es deixaven collir. Van fer el que volien, i el que va passar va ser que es van podrir a la soca, mentre que els altres anaven a la taca, on elaboraven el bon vi que alegra els cors. Camperols, no t'allunyis. Reuniu els vostres desitjos i, a l'àntula de la República, prepareu el vi de la Revolució Social!". [15]

Una gran majoria dels petits viticultors cooperants del Llenguadoc i el Rosselló tenien punts de vista socialistes o fins i tot comunistes (agrupació d'eines de producció i beneficis de les vendes, principi bàsic dels cellers cooperatius), formant així un Midi Rouge (Sud-Roig de França). La majoria dels càrrecs locals elegits de pobles rurals o zones vitivinícoles van ser els representants polítics del Midi Rouge i a principis del segle XX van adoptar el lema de Jaurès "Dins la tina de la República, preparats lo vin de la Revolucion sociala!". [15][15]

La construcció d'un edifici dedicat a l'elaboració del vi a Maraussan va ser decidida per l'assemblea general del 19 de febrer de 1905. La seva capacitat de producció era de 2.000.000 litres i comptava amb 29 dipòsits de ciment de 50.000 litres cadascun per a la vinificació i emmagatzematge. [14] Els enòlegs lliures de Maraussan es van convertir en el símbol de la cooperació del vi i l'esperança que havia despertat. La façana del celler sempre va estar adornada amb el lema "Tot per a tothom, per a tothom". Va ser inscrita en la llista de monuments històrics per decret de 25 de maig de 2001. [14]

Crisi de sobreproducció

Dibuix de Marcel Capy Últimes notícies, acabem de vendre mig barril de vi al sud!

El vi algerià i la competència estrangera van empitjorar la crisi de sobreproducció, ja que Espanya i Itàlia també tenien excedents de vi per vendre. [16] Les collites van ser pobres el 1902 i el 1903 a causa del mal temps, i França va produir entre 3.500 i 4.000 milions de litres. Els preus del vi en aquests anys eren de 16 francs, després 24 francs per cent litres. [11] En aquest context, el 1903, el govern va permetre la chaptalització de vins importats. [2]

El 1904 i el 1905, de nou a causa del clima, les collites van ser abundants a tot Europa. L'augment de la producció en els tres principals productors europeus va ser del 96% a França, del 48% a Espanya i del 16% a Itàlia. El llindar d'un enfonsament del preu va ser de 5.000 milions de litres, i la producció va ser de 6.900 milions. [11] De 1900 a 1906 la viticultura del Llenguadoc va produir de 1.600 a 2.100 milions de litres. La producció total francesa es va mantenir en un nivell alt en els anys següents: 5.800 milions de litres el 1905, 5.200 el 1906 i 6.600 el 1907. El preu de 100 litres de vi va baixar a 6 o 7 francs. [11]

Les vendes de vi de Llenguadoc es van deteriorar constantment. Abundants collites inflaven existències que eren impossibles de vendre. Alguns llocs per beure fins i tot venien vi "per temps": el client pagava un preu fix i després bevia tot el vi que volia ... o que poguessin beure. [17]

Els viticultors van reaccionar a l'enfonsament. El 20 de gener de 1905 es va formar un comitè regional per a la defensa dels interessos vitivinícoles del Midi. Però al Parlament Gaston Doumergue, diputat de Gard, i Félix Aldy, diputat de l'Aude, no van poder fer que els seus col·legues es prenguessin seriosament la qüestió vitivinícola, i les seves propostes de defensa del vi natural van ser rebutjades pels parlamentaris. [12]

El 1905 es va organitzar una manifestació de 15.000 persones a Béziers. [18]Un tal Marcelin Albert va llançar la seva "petició de 1905", que va recollir quatre-centes signatures. Es llegia: "Els sotasignats han decidit perseguir les seves justes reivindicacions fins al final, fer vaga contra l'impost, exigir la dimissió de tots els òrgans electes i comprometre's amb tots els municipis del sud i d'Algèria a seguir el seu exemple amb crits de 'Visca el vi natural! Cap avall amb els enverinadors! "". [20]

Els fets de 1907

Carreguen vi al port d'Orà per al seu enviament a França

Hi va haver una crisi el 1907. Els enòlegs de Llenguadoc es van sentir cada vegada més amenaçats pels vins importats d'Algèria a través del port de Sète i per la chaptalització (afegint sucre abans de la fermentació per augmentar la graduació alcohòlica). [21] El país no havia experimentat tanta misèria des de l'esclat de la fil·loxera. La crisi s'havia anat construint des de feia tres anys. Els enòlegs no podien vendre el seu producte, la gent estava a l'atur i hi havia angoixa general. [22]

El vi encara era necessari després de la crisi de la fil·loxera. Les vinyes de l'Illa de França havien desaparegut, però les vinyes del sud podien reemplaçar-les gràcies als ferrocarrils. No hi va haver dubte sobre l'adulteració del vi. [23] L'estat va afavorir la importació de vins algerians, que es barrejaven amb vins de mala qualitat de la França metropolitana. Aquesta pràctica va crear un gluti de vi que va provocar l'enfonsament de la viticultura llenguadoc-rosselló. A part del seu paper com a centre de distribució, el port de Sète va actuar com a catalitzador de la crisi. La seva presència al centre d'una gran zona productiva va crear el risc de sobreproducció fomentant l'ús de raïms aramon i grans vinyes. Aquest volum ha creat. La necessitat de tallar aquests vins per augmentar la força va provocar un augment de la demanda de vins algerians, la producció dels quals va passar de 500.000.000 litres el 1900 a 800.000.000 el 1904. [20]

Transport de vi amb barcassa al Canal du Midi a les panys de Béziers

Una forta producció local juntament amb l'elaboració de vins falsos i els cupatges amb vins algerians van saturar el mercat de consum. Les importacions de vi, lluny de disminuir, van augmentar el 1907, la qual cosa va agreujar el desequilibri entre oferta i demanda. Això va provocar la caiguda de preus i la crisi econòmica. [20]

Ja al gener de 1907 es va donar un avís per un informe publicat per la Revue de la Societe des Viticulteurs de France:"L'endolciment de les veremes va ser autoritzat per llei només en vista de la chaptalització, és a dir, com a mitjà per millorar la qualitat del vi, i no com a mètode d'augment de la seva quantitat mitjançant dilució. Per tant, és legítim establir un impost proporcional sobre el producte natural millorat així. Les associacions vinícoles i el comitè d'enologia fa temps que recomanen que tota regulació del sucre en la verema inclogui un impost sobre el sucre utilitzat en la verema". [24]

Els petits viticultors estaven arruïnats i els treballadors agrícoles estaven a l'atur. Hi va haver un efecte dòmino en tota la població, ja que la ruïna dels enòlegs comporta la dels comerciants i altres oficis. Hi va haver misèria a tota la regió, i la collita de 1906 no es va vendre. [25]

Al febrer de 1907 es va iniciar una vaga fiscal a Baixas. [26] Joseph Tarrius, enòleg i farmacèutic, va fer circular una petició signada pels seus conciutadans titulada: "El municipi de Baixas, incapaç de pagar l'impost, està sota expropiació massiva. És un impost que podem pagar i tornar a pagar: L'impost a la sang." [25]

El 18 de febrer de 1907 Marcelin Albert va prendre la iniciativa d'enviar un telegrama a Georges Clemenceau. [25] Un historiador va descriure Albert de la següent manera: "Un petit camperol d'Argeliers, que semblava un crist espanyol, Marcelin Albert era un jack de tots els oficis: director d'una companyia teatral, propietari d'un cafè i un enòleg. Al seu poble se'l va anomenar "lo Cigal", a causa del seu esperit capritxós i despreocupat. Des de 1900 lluitava per la defensa del vi natural contra el vi fals. Va ser l'iniciador de la revolta dels enòlegs que va començar l'11 de març de 1907." [27]

Argeliers Committee

Some of the Argeliers Committee: Marcelin Albert, Elie Cathala, Louis Blanc and the doctor Senty

On 11 March 1907 the signal for the revolt was given by a group of Minervois vine growers in the village of Argeliers. They were led by Marcelin Albert and Elie Bernard, who founded the Comité de defense viticole (Committee of Viticulture Defense), known as the Comité d'Argeliers (Argeliers Committee). They organized a march to Narbonne of 87 vine growers for an interview with a parliamentary commission. After their testimony the committee made a tour of the city, for the first time singing La Vigneronne, which from that day became the anthem of the revolt of the paupers.[28] The Committee was composed of President Marcelin Albert, Vice-President Édouard Bourges and Secretaries Cathala, Richard and Bernard.

Elie Bernard was later named Secretary General of the General Confederation of Midi Winegrowers(fr). The Argeliers committee, which included all the producers, prepared the response to the crisis.[21] On 14 March 1907 Albert Sarraut, a native of Bordeaux, senator of Aude and under-secretary of state for the Interior, was ridiculed by Clemenceau for trying to plead the case of his electorate. Clemenceau, President of the Council and Minister of the Interior, told Sarraut, "I know the South, it will all end with a banquet".[29]

In this region, where the Socialists had a strong presence, no well-known elected representative joined the Committee at the beginning. This allowed Marcellin Albert to present only corporatist claims.[30] The one and only fight he considered worthwhile was for natural wines. He refused to engage in the debate on the divergent interests of the workers and the owners, did not question the presence of royalists who openly wanted to claim the movement, and did not appreciate that on the pretext that the Occitan language is the mother tongue of the Midi wine growers, the regionalists want to make the fight into a separatist movement.[31]

On 24 March the first meeting organized by the Committee of Argeliers was held in front of 300 people in Sallèles-d'Aude. Marcelin Albert stood out for his gifts as an orator and his charisma. For the winegrowers present he became the apostle, the king of the paupers, the redeemer. It was agreed to hold a meeting every Sunday in a different city.[29]

Major demonstrations

Manifestació a Lézignan-Corbières el 28 d'abril

El moviment va guanyar impuls. Cada diumenge s'organitzaven mítings. Els fets van mobilitzar desenes de milers de persones i van créixer fins al 9 de juny de 1907. [21] El 31 de març de 1907 hi havia entre 500 i 600 manifestants a Bize-Minervois. El 7 d'abril hi havia 1.000 persones a Ouveillan. La reunió del 14 d'abril va mobilitzar més de 5.000 manifestants a Coursan. [25]El21 d'abril de deu a quinze mil viticultors es van reunir a Capestang. [25] En aquest dia, el primer número de Le Tocsin va ser publicat pel Comitè d'Argeliers. Es tracta d'un setmanari dirigit per Marcelin Albert i escrit per Louis Blanc. La primera qüestió contenia una petició al parlament per aprovar una llei contra el frau vitivinícola. [29] El 28 d'abril, la manifestació a Lézignan-Corbières va reunir entre 20.000 i 25.000 persones. [29][25]

Al mes de maig hi va haver grans reunions a les prefectures i subprefectures del Llenguadoc-Rosselló. La primera va tenir lloc a Narbona,on el 5 de maig una manifestació va mobilitzar entre 80.000 i 100.000 persones. [25]
L'alcalde Ernest Ferroul es va defensar de la lluita dels enòlegs de Midi i va estigmatitzar l'estat. Va dir a la multitud: "Durant molt de temps heu donat crèdit a l'Estat. Ha arribat el moment en què s'ha de tornar el deute". [32] Tots els comitès de defensa vitivinícola dels quatre departaments federats i adoptats el jurament de les federacions: "Constituïts com un comitè de seguretat pública per a la defensa de la viticultura, tots jurem unir-nos per a la defensa vitivinícola, que defensarem per tots els mitjans. Qualsevol persona que, per raons d'interès, ambició o voluntat política, perjudjudís la moció original i, per tant, no pogués guanyar serà jutjada, condemnada i executada in situ". Els discursos separatistes en llengua occitana preocupaven el govern. [29]

Manifestants pujant per l'Allées Paul Riquet el 17 de maig de 1907

El 12 de maig de 1907 aquests van ser 150.000 manifestants a la manifestació de Béziers als Aliats Paul Riquet i al Champ-de-Mars. Lemes a les pancartes llegides en francès o occità, "Victòria o mort!"; "Ja n'hi ha prou de discurs, d'edes"; "Mort als estafadors"; "Pa o mort"; "Viu treballant o morint lluitant"; "Tenir molt bon vi i no poder menjar pa!". [29] Els manifestants, que provenien de més de 200 comunes, es van unir a molts empleats i comerciants de Béziers. L'acte es va tancar amb parlaments a la Plaça de la Ciutadella. Jean-Jaurès va parlar i després Marcelin Albert va llançar un ultimàtum al govern demanant-li que apugi el preu del vi. Ernest Ferroul va posar aquest ultimàtum a caducar el 10 de juny i va advocar per una vaga fiscal: "Si el 10 de juny el Govern no ha trobat una solució a la crisi, llavors hi haurà renúncia dels ajuntaments del Sud! Hi haurà una vaga d'impostos!". [32] Emile Suchon, alcalde de Béziers i proper a Clemenceau, va donar suport a la lluita dels enòlegs. Hi va haver alguns incidents lleus entre l'apel·lació i la dispersió dels manifestants. [29]

Aquell dia alguns manifestants que no van poder arribar a Béziers per falta d'un tren van construir barricades a la via del tren a l'estació marcorignan i van bloquejar tot el trànsit. Quatre dies més tard, el 16 de maig de 1907, alguns enòlegs van esbrinar el càrrec d'alcalde de Béziers, van iniciar una revolta i el van obligar a dimitir. El sub-prefecte, per ordre de Clemenceau, va demanar a l'exèrcit que restableixi l'ordre. [32] El mateix dia que l'Ajuntament de Besirers, socialistes amb tendència radical, va renunciar al seu torn. La pressió del carrer va continuar. Es va incendiar la comissaria i la façana de l'ajuntament. El 19 de maig a Perpinyà van marxar entre 170.000 i 200.000 persones a la ciutat. La manifestació va tenir lloc sense incidents greus. [29][25]

Clemenceau va contraatacar a nivell polític. El 22 de maig, el seu ministre d'Hisenda, Joseph Caillaux, va posar sobre la taula un projecte de llei sobre el frau del vi. El text presentat al Parlament preveia una declaració anual de la seva collita per part dels viticultors, prohibició de l'endolciment i control de segon cicle i tributació de les compres de sucre. [29]

Manifestants a Carcassona 26 de maig

El 26 de maig de 220.000 a 250.000 persones es van manifestar a Carcassona. Des de l'avinguda de l'estació van passar per sota d'un arc de triomf sobre el qual es va escriure "Solut als nostres germans en la misèria". Els discursos de la reunió van intentar canalitzar el to revolucionari d'eslògans i reivindicacions cap al passat càtar dels occitans, que Ferroul i Albert evocaven al seu torn. [29] Marcelin Albert va dir: "Els albigens van ser reunits sota aquestes muralles, van caure allà en defensa de la seva llibertat. Farem com ells! Endavant per la defensa dels nostres drets! El Midi ho vol, el Midi el tindrà!" Ernest Ferroul, un gran orador, va jugar sobre l'oposició secular entre el Nord i el Sud: "Un record em persegueix, un record de misèria com el teu! Quan els barons feudals van envair el Sud i el van saquejar, un trobador va plorar així: "Ah! Tolosa i Provença, i la terra d'Argence, Bessir i Carcassona, que et van veure i qui et veu!' Des de llavors, els barons de la indústria del nord ens han envaït i arruïnat. Ja no volem donar-los suport. Endavant! Aixeca't per repel·lir-los i els seus còmplices. Parla, uneix la teva veu, la teva pregària prendrà el to d'una ordre." [32]

El 2 de juny de 1907 va tenir lloc una mobilització sense precedents a Nimes. Entre 250.000 i 300.000 manifestants van arribar a la prefectura de Gard amb trens especials amb tarifes reduïdes. A la plaça, per solidaritat, un famós pastisser havia penjat a la seva façana "Raïm per vi, sucre per caramels!". [29]

Perpinyà. 19 de maig. Concentració de manifestants a les Platanes

19 de maig. Comerciants al costat de viticultors a Perpinyà

Nîmes. 2 de juny. Arribada de la delegació lignanes davant dels jardins de La Fontaine

Nîmes. 2 de juny. Manifestants que passen entre l'Arena i el Palau de Justícia

La manifestació de Montpeller

Montpellier. 9 de juny. Manifestants envaeixen la plaça de la Comédie

Marcelin Albert va triomfar a Montpeller el 9 de juny de 1907

El 9 de juny de 1907 una gegantina trobada a Montpeller va marcar el punt àlgid del repte de la vinya al Midi. La Place de la Comédie va ser envaïda per una multitud estimada de 600.000 a 800.000 persones. El 1907 el Baix Llenguadoc tenia al voltant d'un milió d'habitants, de manera que un de cada dos llenguadocans estava demostrant. La mobilització massiva va transcendir punts de vista polítics o ideològics, ja que els simpatitzants de l'esquerra socialista i de la dreta reialista es van posar de costat. [12] Aquesta va ser la demostració més gran de la Tercera República Francesa. En la seva intervenció Ernest Ferroul, alcalde de Narbona,va demanar la dimissió de tots els seus companys del Llenguadoc-Rosselló. Va defensar obertament la desobediència civil. Marcelin Albert va pronunciar un discurs tan discurs que el periodista de Le Figaro va escriure: "Va ser boig, sublim, terrorífic". [29]

La revolta dels viticultors va rebre l'aval de tots els moviments polítics. Des de reialistes fins a radicals, tots van donar suport activament al moviment. Tot El Llenguadoc s'alia amb Georges Clemenceau,president del Consell. L'Església Catòlica fins i tot va obrir les portes de la seva catedral i les seves esglésies. Una declaració del bisbe Anatole de Cabrieres va dir que les dones, els nens i els enòlegs cridaners serien benvinguts a passar-hi la nit. [29] El mateix dia, a l'altra banda del Mediterrani, unes 50.000 persones van realiner els carrers d'Alger per donar suport als seus col·legues de la França metropolitana. [29] Va començar un rumor que l'exèrcit estava preparat per intervenir. Pierre Le Roy de Boiseaumarié,estudiant jurídic i futur president de l'Institut national de l'origine et de la qualité (INAO) i de l'Organització Internacional de la Vinya i el Vi (OIV) la família del qual es trobava a Vendargues,va calar foc a la porta del palau de justícia de Montpeller per evitar que les tropes que havien estat confinades a l'interior disparessin contra els manifestants. [19]

La data límit per a l'ultimàtum al govern va arribar el 10 de juny de 1907. Mentre Clemenceau comptava amb una revolta feble i curta, la comissió parlamentària va presentar el seu informe al Parlament que va començar a examinar el projecte de llei de Caillaux. Davant els retards deliberats de la legislatura, Ernest Ferroul va decidir anunciar públicament a Narbona la seva renúncia com a alcalde. Davant de 10.000 persones va dir des del balcó de l'Ajuntament: "Ciutadans, ciutadans que tinc el meu poder de tu, te'l torno! Comença la vaga municipal". Aquesta posició presa en absència d'una solució de govern va ser aprovada per 442 municipis del Llenguadoc Rosselló que van dimitir en la setmana. Les banderes negres adornaven les façanes dels ajuntaments i es declarava la desobediència civil, l'arma dels càrrecs electes. Mentrestant, els enfrontaments entre els manifestants i els cossos policials s'estaven convertint en habituals. [29][18]

L'11 de juny Jean Jaurès, que defensava la causa dels viticultors a la Cambra de Diputats, va presentar una contraproposta amb Jules Guesde. Els dos diputats socialistes van proposar la nacionalització de les finques vinícoles. L'endemà, Clemenceau va abordar una missiva mig amenaçadora i mig irònica a tots els alcaldes de les poblacions vitivinícoles del Llenguadoc i el Rosselló. Això li va valer una resposta mordaç d'Ernest Ferroul: "Monsieur Clemenceau, des de l'inici de les nostres manifestacions, ens ha considerat com a nens grans, bons nois, però desconeixedors de les nostres accions. És dels que pensen que al Midi tot acaba amb cançons o farandoles. Està molt equivocat, no ens coneix." [29] El cap de govern va demanar llavors a Albert Sarraut que portés Ferroul a la taula de negociació. L'exalcalde li va dir: "Quan tenim tres milions d'homes al darrere, no negociem". [32]

Supressió de la revolta

19è Dracs a Narbona el 19 de juny de 1907

Fins ara les manifestacions dominicals havien estat tranquil·les i disciplinades, i els manifestants volien mantenir-se pacífics. No obstant això, Clemenceau va jutjar que la llei havia de mostrar força i va apel·lar a l'exèrcit per restaurar l'ordre. Des del 17 de juny de 1907 el Midi va ser ocupat per 22 regiments d'infanteria i 12 regiments de cavalleria, amb 25.000 infanteria i 8.000 cavallers. [2] La gendarmeria va rebre l'ordre d'empresonar els líders de les manifestacions. Sarraut es va negar a avalar aquesta política i va renunciar al govern. El 19 de juny Ernest Ferroul va ser arrestat a la matinada a casa seva a Narbona per les tropes del 139è Regiment d'Infanteria i empresonat a Montpeller. Tres membres més del comitè de defensa vitivinícola es van lliurar als gendarmes d'Argeliers. La notícia de la detenció prevista de tots els membres del Comitè d'Argeliers va causar una explosió. [33]

La multitud va dificultar el progrés dels gendarmes estirats a terra. Narbona es trobava en estat de setge. Es va iniciar una manifestació espontània que demanava l'alliberament dels membres del Comitè i la venjança. Hi va haver incidents durant tot el dia, la subprefectura va ser assaltada i les barricades van bloquejar els carrers. Al vespre, en la confusió general, la cavalleria va disparar contra la multitud. Hi va haver dues morts, entre elles una de 14 anys. [2]Marcelin Albert, que no havia estat arrestat, estava amagat al campanar d'Argeliers. Immediatament es va formar un nou comitè de defensa clandestina, amb Louis Blanc com a líder. [29] En els departaments de Gard, Hérault, Aude i Pyrénées-Orientales els ajuntaments van renunciar col·lectivament –fins a 600 regidors– i alguns van convocar una vaga fiscal. La situació es va tornar cada vegada més tensa, amb els viticultors furiosos atacant edificis oficials. [21]

L'endemà, 20 de juny, la tensió va augmentar encara més i el Midi es va encendre. A Perpinyà la prefectura va ser saquejada i cremada. El prefecte David Dautresme es va haver de refugiar a la teulada. A Montpeller la multitud va xocar amb les forces armades. A Narbona, l'inspector de policia Grossot, un dels responsables de la detenció de Ferroul, va ser portat a la tasca i ferit per la multitud. Per aclarir-ho, les tropes van rebre l'ordre de disparar contra els manifestants. Cinc van ser assassinats incloent una noia de 20 anys, Julie (anomenada Cecile) Bourrel, que havia arribat a Narbona per casualitat el dia del mercat. Prop de 33 van resultar ferits i estirats a terra. [29] Al Café Paincourt, que estava desviat, el treballador Louis Ramon va morir d'agonia. [32]

El 22 de juny de 1907 a Narbona 10.000 persones assisteixen al funeral de Cecile. Aquest enterrament va ser l'última gran demostració dels viticultors midi. Mentrestant, el Parlament, després d'haver renovat la seva confiança en el govern, L'Humanité de Jaurès va portar el titular: "La Cambra absol els assassins massius del Midi". [29]

Barricades a Narbona davant de l'Ajuntament

Dracs patrullen pels carrers de Narbona el 20 de juny de 1907

Funeral de Cecile Bourrel

Funeral de les víctimes dels tirotejos del 20 de juny

Túmul en memòria d'una víctima del 20 de juny de 1907

Motí del 17è regiment

Soldats del 17è a l'Allées Paul Riquet a Béziers

El regiment d'infanteria de la 17a línia estava format per reservistes i reclutes de la regió. Va ser transferit de Béziers a Agde el 18 de juny de 1907. Quan van sentir el tiroteig la nit del 20 de juny uns 500 soldats de la 6a companyia del regiment van mutinar. Van saquejar l'armeria i van tornar cap a Béziers. [29] Després d'una marxa nocturna d'uns 20 quilòmetres van arribar a Béziers a primera hora del matí del 21 de juny, on van ser molt ben rebuts. Els fraternitzats amb els manifestants, van ocupar els Allées Paul Riquet i es van oposar pacíficament a les forces armades que ja hi havia a la ciutat. Els soldats es van establir pacíficament als Allées Paul Riquet. La població els oferia vi i menjar. [21]

El Midi estava a punt d'insurrecció. A Paulhan, el ferrocarril va ser apagat pels manifestants que van aturar un comboi militar enviat a comprovar els mutiladors. A Lodève, el sub-prefecte va ser pres com a ostatge. [29] Les autoritats militars no van poder acceptar el motí que es podia estendre a altres regiments de la regió. [21]

Hi va haver alarma a París, i Clemenceau es va enfrontar a una moció de censura. Va jugar la seva carta de Trump dient-li al comandament militar que cacés els mutinadors a la llum del dia. Les negociacions van seguir i a la tarda, després d'obtenir la garantia que no serien castigats, els soldats del 17 van abaixar els braços i van passar a ser escortats i sense cap incident important a l'estació. El 22 de juny van tornar a la seva caserna d'Agde amb tren. Clemenceau va anunciar el final del motí i va guanyar un vot de confiança per 327 vots contra 223. El 23 de juny finalment es va aprovar una llei que aturava la chaptalització massiva del vi. [21][29]

Regiment d'Infanteria 17a Línia a Gafsa

Després de la negociació i l'acord per traslladar-se per evitar el càstig col·lectiu, els mutinadors del 17 van ser assignats a Gafsa a Tunísia. [8] No van ser assignats a un cantó disciplinari, però van conservar l'estatus militar ordinari, de manera que contràriament a la llegenda no hi va haver sancions immediates. No obstant això, durant la Primera Guerra Mundial (1914-1918) a causa de la seva reputació com a desertors, era probable que fossin enviats a primera línia, particularment en els sagnants assalts de 1914. Després d'aquests esdeveniments, l'exèrcit va assegurar que els reclutes realitzaven el servei militar lluny de casa. [34]

El motí dels soldats del 17 encara és conegut per la cançó de Montéhus, Glòria al 17. El cor proclama: "Saluda, saluda't, valents soldats del segle XVII ...". [35]

Georges Clemenceau es va veure pertorbat per la mobilització dels enòlegs del Midi i el motí del 17 que va seguir. La

revolta es va intensificar cada setmana i va amenaçar d'arribar a altres regions vinícoles. La solidaritat dels càrrecs electes locals i nacionals va amenaçar de soscavar la majoria del govern. Però l'aspecte més inquietant continuava sent el motí dels soldats. Els governs de la Tercera República van utilitzar l'exèrcit per imposar la seva voluntat, i el motí va amenaçar de deixar-los sense la força necessària per enfrontar-se a una classe obrera mobilitzada i camperola. [30]

Fi de la crisi de 1907
Marcelin Albert coneix Clemenceau

Marcelin Albert i Clemenceau, portada de Le Petit Journal,7 de juliol de 1907

L'ajuda inesperada va venir d'Argeliers. Perseguit per la policia, Marcelin Albert es va veure obligat a amagar-se i després fugir a París, on va arribar el 22 de juny de 1907. L'Assemblea Nacional, en ple debat sobre el projecte de llei contra el frau, es va negar a rebre'l. Georges Clemenceau es va assabentar de la seva presència i va acceptar concedir-li una audiència. El primer ministre el va rebre en el seu paper de Ministre de l'Interior a la Plaça Beauvau. Durant la seva entrevista va prometre reprimir el frau si, a canvi, Albert tornava al Llenguadoc per calmar la rebel·lió. L'Albert fins i tot va acceptar ser presoner. Clemenceau va signar una conducta segura per al seu retorn a l'Aude i li va donar cent francs per pagar el seu retorn en tren. L'Albert era prou ingenu per acceptar-ho. [17]

Clemenceau va aprofitar per donar la seva versió als periodistes polítics i va destacar la història del pagament. Els dailies nacionals ho van assumir i l'estatus d'Albert va passar de bescanviar a vendre. [17] El 24 de juny Albert va tornar a Narbona. Es va reunir amb els membres del nou comitè de defensa i va intentar convèncer-los que suspenguessin el moviment. No obstant això, l'entrevista amb Clemenceau l'havia desacreditat totalment als seus ulls. El 26 de juny Albert va anar a Montpeller per convertir-se en presoner. [29] En el seu alliberament, ja no volia a l'Aude, es va traslladar a Algèria. Allà els enòlegs es van reunir per donar suport a algú que havia defensat la seva professió, però l'Albert va morir en la pobresa. [17]

Llei antifrau

Cap avall amb el intermediari

El 29 de juny de 1907 el parlament es va reunir per fer front a la pressió dels esdeveniments. Jean Jaurès va advertir els seus col·legues: "L'esdeveniment que s'està desenvolupant allà baix, i que no ha esgotat les seves conseqüències, és un dels majors esdeveniments socials que s'han produït en trenta-cinc anys. Al principi no anàvem amb compte; era al sud, i hi ha un mite sobre el Sud. Un s'imagina que és la terra de les promeses en va. Oblidem que el Midi té una llarga història seriosa, apassionada i tràgica." [36] La llei que protegeix el vi natural contra el vi manipulat va ser adoptada. Es prohibeix la fabricació i venda de vins falsificats o fabricats. Ara tots els propietaris han de declarar la zona de les seves vinyes. La legislatura també va requerir declaracions de collites i estocs, i va donar als sindicats el dret d'elevar les acusacions de frau per a judici civil. [29]

El mateix dia els diputats van promulgar una llei "per evitar el reg dels vins i l'abús de sucre per part d'un llaüt sobre el sucre i l'obligació dels comerciants de declarar vendes de sucre superiors a 25 quilograms". [37] La llei del 15 de juliol de 1907 va completar la del 29 de juny de 1907 regulant la circulació de vins i licors. [29]

El 31 d'agost de 1907 el govern va acordar eximir els viticultors dels impostos sobre els seus cultius de 1904, 1905 i

1906. El 3 de setembre de 1907 es va emetre un nou decret en el qual s'establia que: "No es pot comprar ni transportar cap beguda per a la venda o venda sota el nom de vi llevat que provingui exclusivament de la fermentació alcohòlica de raïm fresc o suc de raïm". Com a resultat, el frau es va fer gairebé impossible. El 21 d'octubre de 1907 un altre decret va establir el "Servei de Repressió contra el Frau" i va definir les seves funcions, autoritat i recursos. [29]

Confederació General d'Enòlegs midi

Àlbum de records de la CGV publicat durant el saló Narbona el 1909

El 15 de setembre de 1907 va sortir l'últim número dels Tocsin, i el diari es va convertir en el Vendémiaire. L'època de Marcelin Albert s'havia acabat definitivament. [29] Una setmana més tard, el 22 de setembre, es va dissoldre el Comitè de Defensa del Vi i es va constituir la Confederació General de Viticultors del Sud (CGV). La seva missió principal era lluitar contra el frau i protegir els interessos socials i econòmics dels productors. El primer president de la CGV va ser Ernest Ferroul i Elie Bernard es va convertir en el seu secretari general. [29]

Tots els líders empresonats i membres del comitè d'Argeliers havien estat alliberats des del 2 d'agost de 1907 com a gest de reconciliació. El 5 d'octubre de 1907 els considerats responsables de les manifestacions i aldarulls van ser declarats responsables pel tribunal d'assize. Però després de la interposició d'apel·lacions els judicis mai es van celebrar i tots van ser indultats el 1988. [29]

Fi de la crisi de sobreproducció
Pinard del poilus

Salutació al Pare Pinard

La sobreproducció crònica va ser absorbida per primera vegada pel poilus (soldats comuns) de la Primera Guerra Mundial (1914-1918). [28] Fins llavors, el vi no formava part de la rutina del soldat en temps de pau o guerra. Les normes de l'exèrcit van dir: "L'aigua és la beguda normal dels soldats". [38] A l'octubre de 1914, el militant de la Intendènciava advertir que en la llarga guerra que s'esperava s'havia d'afegir una ració de vi per millorar la vida del soldat ordinari a les trinxeres. [38] Aquest va ser l'origen de Père Pinard,un vi molt mediocre amb poc o cap gust". [28] Com que aquest era l'exèrcit, el pinard del poillu era una barreja de vins negres de baix grau com Maconnais, Beaujolais o Charentes amb grans quantitats de vi del Llenguadoc-Rosselló, Algèria i Tunísia. L'únic objectiu era arribar als 9° d'alcohol. [38]

Cada soldat rebia una quarta part d'un litre de vi cada dia, cosa relativament fàcil de subministrar donada l'abundant collita de 1914. Al gener de 1916 el Parlament va reconèixer que aquesta ració no era suficient, i la va doblar. [38] Aquell any, després de la batalla de Verdun, Jean Richepin va escriure: "A les copes dels camperols, així com en els calzes tocats amb una mà tremolosa, deixeu-los beure el pinard del poilus, abocat pels nostres menjadors silenciosos i pagat tant com sigui possible en benefici de les vídues i orfes a França". [28] Per tant, el pinard va ser invertit amb una triple missió, sostenir la moral mentre contribuïa a la victòria i a la unitat nacional. [28] La ració de mig litre es va incrementar el gener de 1918 a tres quarts d'un litre per dia. [38]

La demanda de l'exèrcit era, per tant, enorme, i el 1918 va requerir un terç de la collita francesa, incloses les colònies. El vi sol·licitat es va quedar amb els productors per emmagatzemar-lo i retirar-lo segons les necessitats militars. A

canvi, l'enòleg o cooperativa vinícola va rebre una bonificació de vint centímetres per cada 100 litres al mes. [38] Des dels cellers el vi va ser enviat a grans magatzems regionals a Béziers, Sète, Carcassona, Lunel i Bordeus. Des d'allà es va enviar als dipòsits d'emmagatzematge de la part posterior de la part davantera, reposats cada dos dies. Cada comboi transportava una mitjana de 400.000 litres. Immediatament empaquetat en barrils, el pinard va ser enviat en tren i camió a la part davantera. [38]

El subministrament massiu de vi a les tropes va tenir l'efecte d'augmentar l'alcoholisme en aquesta generació d'homes. A partir de 1918 es va tornar a produir sobreproducció a les vinyes. En part, va ser compensat per un augment del consum de vi que va durar fins al juny de 1940, quan les restriccions en temps de guerra van imposar l'abstinència nacional. [28]

Conversió parcial de la vinya

Narbona

Montpellier

Ubicacions a França

Una solució a les causes endèmiques de la crisi vitivinícola es va retardar molt de temps. Des de la dècada de 1920 fins a la dècada de 1970, el Llenguadoc va continuar experimentant successives crisis de sobreproducció i enfonsament. Se suposava que les crisis eren inevitables a causa del monocultiu de la vinya. No es va resoldre fins a la dècada de 1960, quan el canvi agrícolava ser possible pel Canal du Bas-Rhône Languedoc, una séquia que porta l'aigua del Roine al sud del departament de Gard i a l'est del departament d'Héraultin. Aquest treball va ser encapçalat per Philippe Lamour, "pare" de la política de planificació regional a França i el 1955 president de la Companyia Nacional de Planificació de la regió de Bas-Rhône i Llenguadoc. Al sud de Gard i a l'est d'Hérault l'aigua va ser distribuïda pel Grup BRL. [39]Va ser subministrada per la Companyia Nacional de Desenvolupament del Baix Roine i Llenguadoc. [41]

Vins de les pagues d'Oc

La solució real a la crisi va ser a través de la producció de vi sota l'etiqueta"vin de pays". El gruix de la producció vitivinícola de Llenguadoc va rebre aquest segell per decret del 15 d'octubre de 1987, defensat per la Unió de Productors de Vi de Pays d'Oc. Avui "Pays-d'oc (IGP)", fins al 2009 "Vin de pays d'Oc", és un vi regional francès d'Indicació géographique protégée (indicació geogràfica protegida, el nou nom de vin de pays)elaborat a tota la

regió vinícola del Llenguadoc-Rosselló. És un dels vins francesos més importants, i representa gairebé la meitat de la producció de vinya de Llenguadoc, el 60% del volum de tots els IGP francesos amb 530 milions de litres produïts el 2009, l'equivalent a 760 milions d'ampolles. També és el vi més exportat, amb 210 milions de litres enviats a l'estranger el 2009, el 18% de les exportacions franceses de vi. [42]

La regió IGP també conté zones amb terrermés restringit: Aude, Pays-d'Hérault, Gard, Pirineus Orientals i 57 IGPs amb denominacions d'origen.

Centenari de la revolta
El centenari de la revolta dels enòlegs de 1907 va ser inclòs en la llista de celebracions nacionals de l'any 2007. Durant la celebració del centenari de la revolta dels paupers van tenir lloc nombroses exposicions i esdeveniments culturals al departament de l'Aude, incloent Argeliers, bressol del moviment de 1907, Sallèles-d'Aude i Coursan, així com a Gard i Pyrénées Orientales, i a Herault, Capestang i Béziers. [43] Al Museu de Cruzy,al departament d'Herault, s'exposen quatre pancartes que es van utilitzar durant els esdeveniments de 1907. Estan classificats com a Monuments Històrics. [44]

Notes

^ Dins la tina de la República, preparats lo vin de la Revolucion sociala! (Occità) A l'iva de la República preparem el vi de la revolució social.

^ Jump up to:Un B Liure lo beret 2011.
^ Jump up to:Un b c d Castillon 2007.
^ Lalouette 1997.
^ Saltarelli 2000, pàg.
^ Saltarelli 2000, pàg.
^ En Tosti.
^ DGCCFR.
^ Jump up to:Un B Le Roy Ladurie 2007, p. 64.
^ Marres 1939, pàg.
^ Coulondou.
^ Jump up to:Un b c d Le Roy Ladurie 2007, p. 65.
^ Jump up to:Un b c c Gavignaud-Fontaine 2007.
^ Jump up to:Un b c d Vignerons coopérateurs de l'Hérault.
^ Jump up to:Un b c c La cova de Maraussan.
^ Jump up to:Un B Théobald 2014, pàg.
^ En Diemer.
^ Jump up to:Un b c d Zola.
^ Jump up to:Un B Le Roy Ladurie 2007, pàg.
^ Jump up to:Un B Pouget.
^ Jump up to:Un b c c Sommières.
^ Jump up to:Un b c d e f g h Tartakowsky.
^ Massé 1984, pàg.
^ Coquelicots.
^ Clavel 2006.
^ Jump up to:Un b c d e f g h i j k l Histoire du Roussillon.
^ Bassagana 2009.
^ Ferré 1997, pàg.
^ Jump up to:Un b c d e f Tenaguillo i Cortázar.
^ Jump up to:Un b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z aa ab ad ad ae ag ah Bon.
^ Jump up to:Un B Lamiral 2007.
^ Trinquier (b).
^ Jump up to:Un b c d e f Ferré 2007.
^ Clavel 2006b.
^ Maurin & Pech 2007.

^ Pénet 1998, pàg.
^ Trinquier.
^ Deroubaix, Le Puill & Raynal 2007.
^ Jump up to:Un b c d e f g Phélip 1917.
^ BRL (a).
^ BRL (b).
^ BRL (c).
^ Poids économique des vins ...
^ Célébration des événements de 1907.
^ Cruzy.

A Wikimedia Commons hi ha contingut multimèdia relatiu a: Uprising of Languedoc in 1907.

Fonts


Bassagana, Sylvie (març de 2009), "L'aparició de la coopération à Baixas (1907-1930)", Domitia (en francès) (10): 105-116
Bon, Nicolas, "Midi 1907, l'histoire d'une révolte vigneronne", vin-terre-net.com (francès)
BRL (a), "Cartes d'" origine des ressources périmètres eau brut " de BRL", BRL le Gard (en francès), arxivat de l'original el 2008-11-19
BRL (b), "Hérault", BRL (en francès), arxivat de l'original el 19 de novembre de 2008 , recuperat el 8 d'agost de 2009
BRL (c), Présentation du groupe, BRL, recuperada el 9 d'agost de 2009
Castillon, René (19 de juny de 2007), "Le 19 juin 1907, la crise de la viticulture languedocienne débouche...", La Vie (francès), recuperat el 2018-03-01
Célébration des événements de 1907 dans l'Aude (francès)
Clavel, Jean (15 d'agost de 2006), Histoire de la chaptalization (francès)
Clavel, Jean (24 maig 2006b), Juin 1907 : Actions, sang et larmes (francès)
Coquelicots, "Une brève histoire du vin en France", vinsdegarde.com (francès), recuperat el 2018-03-01
Coulondou, Henry, 1907 La Révolte des Vignerons (francès), consultat el 2018-03-01
Cruzy, Le mot du Maire, Cruzy, recuperarà el 2018-03-01
Deroubaix, Christophe; Le Puill, Gérard; Raynal, Alain (2007), Les Vendanges de la colère, midi viticole 1907/2007 (en francès), Au diable vauvert
DGCCFR, Avant la loi 1905, Direcció générale de la concurrence, de la consommation et de la répression des fraudes
Diemer, Hubert, Les vins algériens des années coloniales (francès), consultat el 2018-03-01
Ferré, Georges (1997), 1907, La guerre du vin. Chronique d'une désobéissance civique dans le midi (en francès), Éditions Loubatières
Ferré, Georges (març 2007), "Le Midi viticole, rouge de colère", historia.fr (francès)
Gavignaud-Fontaine, Geneviève (2007), "1907 : quand les gueux sauvèrent le vin", Lepoint.fr (francès), recuperat el 2018-03-01
Histoire du Roussillon : Crise viticole de 1907, un évènement marquant du XXe siècle (en francès), consultat el 2018-03-01
"La cave de Maraussan", languedoc-roussillon.culture.gouv.fr (francès)
Lalouette, Jacqueline (1997), "Alcoolisme et classe ouvrière en France aux alentours de 1900", Cahiers d'histoire (en francès) (42–1), recuperat el 2018-02-28
Lamiral, Marianne (21 de juny de 2007), "Il y a cent ans, de mars à juin 1907 : La révolte des vignerons du midi", Lutte Ouvrière (2029)
Le Roy Ladurie, Emmanuel (maig 2007), "1907, le millésime de la colère", L'Histoire (francès) (320)
Lo beret liure (24 març 2011), "Regards sur la Commune de 1871 à Narbonne", bellaciao.org, recuperat el 2018-03-01
Marres, Paul (1939), "Le problème du vin dans le Bas-Languedoc", Annales de géographie (francès) (274), recuperat el 2018-03-01
Massé, Ludovic (1984), Le vin pur (en francès), París: P.O.L
Maurin, Jules; Pech, Rémy (2007), 1907, les mutins de la République : la révolte du Midi viticole (en francès), Tolosa:

Privat
Pénet, Martin, ed. (1998), Mémoire de la chanson, 1100 chansons du Moyen Âge à 1919 (en francès), éditions Òmnibus, Imprimé par Normandie Roto Impression
Phélip, Gaston (8 de novembre de 1917), "Le vin du soldat", Le Pays de France (francès) (160)
"Poids économique des vins de cépages pays d'Oc IGP au sein de la filière française" (PDF), vindepaysdoc.com (en francès), Syndicat des producteurs de vin de pays d'Oc, juliol 2010 , recuperatel 27 de març de 2011
Pouget, Richard, Evènements Viticoles de 1907 (francès), consultat el 2018-03-01
Saltarelli, Jean-Pierre (2000), Les Côtes du Ventoux, origines et originalités d'un terroir de la vallée du Rhône, A. Barthélemy, Avinyó, 2000, ISBN 2879230411
Sommières, La crise viticole de 1907 (en francès), arxivat de l'original el 2011-10-30
Tartakowsky, Danielle, "La Grève Des Viticulteurs", Histoire par l'image (francès) , consultat el 2018-03-01
Tenaguillo y Cortázar, Amancio, Le vin sur la scène de l'histoire. 1907 : La révolte des vignerons dans le Midi (francès), consultat el 2018-03-01
Théobald, Gérard (2014-04-29), La Liberté est ou n'est pas... (en francès), Edicions Publibook, ISBN 978-2-342-02233-9, recuperat el 2018-03-01
Tosti, Jean, La vigne et ses problèmes (francès), consultat el 2018-03-01
Trinquier, Bruno, Les Evenements de Juin 1907 dans le Midi Viticole (francès)
Trinquier (b), Bruno, Marcelin Albert, le meneur (francès), arxivat de l'original el 2009-09-25
Vignerons coopérateurs de l'Hérault, Histoire de la coopération (francès), Vignerons coopérateurs de l'Hérault
Zola, Emile, "La révolte des vignerons de 1907", emilezola.fr (en francès), arxivat de l'original el 2009-01-03

Lectura posterior

Baissette, Gaston (1956), Ces grappes de ma vigne (francès)
Barrot, J. (1975), "La Crise dans la viticultura languedocienne", Revue Économie politique (francès)
Betchel, Guy (1976), 1907, la grande révolte du midi (francès), Robert Laffont
Betchel, Guy (1985), Llenguadoc-Rosselló, au temps des vignerons en colère (en francès), Edicions Milà
Cales, Raoul; Marty, André (1947), À la gloire des lutteurs de 1907. Grandeur et puissance des travailleurs de la terre Pour el renaissance de la viticultura (en francès), prefaci de Marcel Cachin, Montpeller: Imprimerie Causse, Graille et Castelnau
Ecken, Claude; Lacou, Benoît (2007), 1907, La longue marche des vignerons du Midi (en francès), Béziers: Edicions Aldacom
Haberbusch (capitaina), Benoît (juny 2008), "La gendarmerie et les raisins de la colère, un monde en crise", Le Trèfle (en francès) (115): 62-68
Johnson, Hugh (2002), Une histoire mondiale du vin (en francès), París: Éd. Hachette Pratique, ISBN 2012367585
Jouffroy-Schaeffer, M. (1972), "La Crise vinicole de 1907 en Llenguadoc", Revue Économie méridionale (en francès), Montpeller
Lachiver, Marcel (1988), Vins, vignes et vignerons. Histoire du vignoble français (francès), París: É. Fayard, ISBN 221302202X
Leroy Ladurie, Emmanuel (1967), Histoire du Languedoc (francès), PUF
Magnon, Jean-Louis (1991), Les Larmes de la vigne (francès), Seghers
Martel, Pierre-Étienne (1925), Le Vin rouge (francès)
Moraton, Gilles (22 de març de 2007), la révolte des gueux (en francès), il·lustrat per Max Cabanes
Napo, Félix (març de 2007), 1907, la révolte des vignerons (francès), éditions E&C
Nique, cristià; Limouzin, Jacques (2007), Précis d'histoire du Languedoc-Roussillon (francès), CRDP Académie de Montpellier
Pech, Rémy (2007), Les Mutins de la République (en francès), avec la col·laboració de Jules Maurin, Edicions Privat
Pinheiro, Nicolaï (2007), 1907, Les Vendanges Rouges (francès), bande-dessinée
Ros, Raymond (1941), Pàgines d'histoire biterroise (francès), Librairie Clareton
Sagnes, Jean, ed. (2008), La révolte du Midi viticole cent ans après, 1907-2007 (en francès), Perpinyà: Premses universitaires de Perpinyà
Sagnes, Jean (1982), Le Midi Rouge (francès)
Sagnes, Jean; Séguéla, Jean-Claude (2007), 1907, la Révolte du Midi de A à Z (francès), Béziers: éditions Aldacom
Vieu, Ernest; Raissiguier, Adrien, Argelliers, huit siècles d'histoire (francès)
Vieux, Michel, Les événements viticoles dans le Midi mars juin 1907 (en francès), 1, Lavelanet: R Latour, ISBN 2-916467-04-1
Vieux, Michel, Les événements viticoles De la lumière à l'ombre (francès), 2, Lavelanet: R Latour, ISBN 2-916467-16-5